

voor de statie. Had hij den anderen kant gehouden, dan zou er nooit een Oud-Katholieke gemeente van Delfshaven ontstaan zijn. Het is daarom van belang iets naders van deze in dit verband belangrijke figuur te vernemen.

Hij was geboren te Elten in het land van Kleef¹⁾ en het verwondert ons dan ook niet hem aanvankelijk aan te treffen in de oostelijke gewesten. Bij schrijven van 4 Juni 1688 had de vikaris Petrus Codde hem belast met de waarneming van een Deventersche statie. Later vinden wij hem in Laethem aan den Gelderschen IJsel, waar hij blijkbaar belast was met de zielzorg over de geheele graafschap Zutphen. Over deze bediening, die slechts kort geduurd heeft, vond ik in de brieven van Petrus Codde²⁾ eenige bijzonderheden, die een voldoende karakteristiek van Laurens van Rhemmen inhouden en daarmee de verklaring van zijn latere houding op de kritieke momenten.

In 1692 blijkt Laurens van Rhemmen ernstig ongenoegen te hebben met de aanzienlijkste Katholieken uit de graafschap, de adellijke families, die als landheeren grooten invloed hadden op hun omgeving. Wij vernemen daarvan het eerst door een schrijven, dat Petrus Codde den 26sten Juli 1692 richt tot „den heer van 't Midler te Midler". Dit is een antwoord op een brief, blijkbaar door dezen heer aan den vikaris geschreven. De heer van 't Midler had in dit schrijven pastoor van Rhemmen, volgens Codde „zonder eenig bewijs en zelf maer in 't algemeen" beschuldigd. Hij had den pastoor inmiddels den toegang tot zijn huis ontzegd, een „pater Minderbroeder" bij zich ingenomen en dezen in zijn huiskapel de H. Mis doen lezen, wat de pastoor tot dien tijd toe blijkt gedaan te hebben. Vermoedelijk stelde de heer van 't Midler zijn kapel geregeld beschikbaar voor de godsdienstoefening van het landvolk. Het bedoelde antwoord van Petrus Codde nu gelast op strengen toon de wegzending van den pater en bedreigt den landheer met de wraak des hemels. Bevel noch bedreiging maakten indruk, want den 18den September moet Codde zijn aandrang tot wegzending van

1) H. F. van Heussen, Hist. Ep. Ultr. pag. 377.

2) Algemeen Rijksarchief, Den Haag. Archief van de Oud-Bischoppelijke clerezij.